

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A munka csöndje.

Politikában, társadalomban csönd és nyugalom állott be. Ez a munka csöndje. Jó ideig bizony csak fegyvercsörgést, harci zajt lehetett hallani ebben az országban. A fegyverzörgés égiszengő, fülsiketítő zaja elnyomta a munka szerszámának zengését. Ma már hála istennek, másképp van. A zord idők elmúltak felettünk, a lelkek fölszabadultak benuzsálgatásból s az ököbe szorított kezek a munka szerszámát forgatják.

Jó sokáig kellett erre várni. Közel öt esztendeje ebben az országban nagyon is visszajára mentek a dolgok. Öt esztendőn át a nyugtalanság, a bizonytalanság lázas kedélyhangulata ülte meg itt a leikeket. Kinek lett volna kedve ilyen állapotban dolgozni? Ki szőtt volna itt jövőre kiható, nagyszabású terveket, mikor azt sem tudhatta: milyen lesz a holnap? Amikor lutrizás volt minden, amikor az egész országot feltették egy kártyalapra a politikai roulette asztalán.

Szomorú idők szomorú emlékei ezek, jó, ha minél gyökeresebben kivesszük az emlékezetből.

Hanem egy ideig még kísérteti fognak ezek az emlékek. A lidércnyomás nem tud elmúlni rólunk s minduntalan fölvetődik a kietlen reminiscencia.

Kergessük el most e képeket.

Mikor a kalásztérő magyar földeken lázasan folyik a munka, mikor cseng a kaszapenge, mikor a nagypolitikában csöndesen, zajtalanul megindult a gyakorlati irányu fejlődés biztos küzdelme, mikor a nemzet legjobbjai ott állanak a nemzeti új hajnalodás fényforrásánál és felénk szórják a világosságot, akkor forduljunk el a sötét képektől.

Magyarország reorganizációja kezdetét vette. Hiszszük, reméljük, tudjuk, hogy minden új lesz ezután ebben az országban. Pénzügyi, közgazdasági, ipari, kereskedelmi, művészeti, kulturális, szociális politikánk teljesen megújul.

A régi korhadtt oszlopokat ledöntjük, a régi rendszert eltöröljük s ami ezután következik, az csakugyan a köznek, közjónak szolgálata lesz. Nem is lehet ez másképp. Az ország közéletének atmoszféráját nagy viharok villámai tisztították meg, ez a szerencsétlen nemzet keresztül ment a nagy megtisztuláson, végre szabadon veheti a lélekzetet, mint ahogy méltó a magyarf.oz.

A munka csöndje valami áhítatos nyugalmat teremt.

Boldog az a nemzet, amelynek közéletét és társadalmát nem rázkódtatják meg villongások, háborúságok, hanem élhet a maga munkájának. Ez a boldogság várakozik most reánk is. Használjuk ki ezt a korszakot, amely

adatott nekünk, hogy zavartalanul munkálkodhassunk jövőnkért. Ne nézzünk se jobbra, se balra, hanem dolgozzunk csöndben, szorgalmasan s aztán jöhet millió ellenség ellenünk, nem tudja letörni a munkás Magyarországot.

Az aratósztrájk után.

Alig van valamirevaló gazdaság a vidéken, amely aratósztrájkba belé nem kóstolt. Egyik reászolgált, másik nem. Bárki mit beszél, több nem szolgált rá, mint rászolgált. Némelyik akaratan kívül nem szolgált rá. A jó Isten rendezte úgy, hogy kevesen szolgáltak reá. Áldás osztott mindkét kezével s ha néhol egyikkel vett is vissza belőle, általában adott is, hagyott is. Ha több fáradtságba kerül is a le- és betakarítása, a földolog az, hogy ősziből általános közép jó termésre számíthatunk.

Lett volna azonban a termés bárminő rossz vagy jó, az mellékes volt ez évben. El volt vetve a sztrájk magja, annak ki kellett kelni jó termésnél, rossz termésnél egyaránt. Mindenki tisztában volt vele. Beszélte mindenki, csiripelte az aznapon a tojásból kikelt veréb. Hasábos cikkeket irtak róla az ujságok; falánkan olvasta mindenki, merengett róla mindenki: vajjon lesz-e igazán, avagy csak üres beszéd az egész.

Nyíltan beszéltek a munkások asszonyai, gyermekei, hogy lesz bizony. A munkások se csináltak belőle titkot. Aki nem volt begubózva, találkozhatott lépten-nyomon a pesti

TÁRCA.

A hegyesi primicia.

A templomból kifelé igyekvő hívek azt gondolták, hogy a biróné asszonynak, Uram bocsá' — meghibbant az esze. És tudja Isten, mintha lett is volna valami a dologban, mert a máskor olyan méltóságteljesen — erre miféleképp mondják, hogy „pávásan“ — lépkedő biróné olyan sietést cselekedett meg, hogy messziről össze lehetett volna téveszteni a jegyző ur benzines biciklijével, amelyiken hetenkint kétszer át szokott hozzánk vágtatni. Mikor a házuk elé ért, akkor meg még közletről is megeshetett volna az a család, mert úgy fujtatott, lihegett, mint a bérlő fiának az automobilja, mikor a bucsu napján megfogták a legények kerekeit. Hát még mikor hazaért? Annyit akart mondani, hogy alig tudott szóhoz jutni. Már minthogy azért, mert mindent egyszerre szeretett volna kitálatni.

— No apjuk, kezdé végre nagy lihegés-sel — na most itt az ideje, hogy megmutathatja annak a kedves mesternek, hogy maga nagyobb ur, meg majd megkérdezzük tőle, hogy hogyan lesz Máriból Mariska, meg ténsasszony . . .

— De Annus lelkem, mi lett téged, — veté közbe csendesesen a biró — hiszen egészen kijöttél a formádból.

— Elhiszem — folytatta pattogva a menyecske — mert maga mindig annak fogja a pártját, hiszen mondta az égettházi Vargáné, hogy maga a Marit akarta elvenni, nem engem.

— Ej-ej, látod, akkor téged vett volna el a mester, most aztán te lennél ténsasszony kockáztatta meg a biró.

— Ugy-ugy, csak bosszintsa a szívemet — tüzelt duzzogó hangon Annus asszony — akkor aztán szegre akaszthatja az állát ebéd helyett . . .

— Az is a te bajod volna gyermekem, mert akkor elmennék a mesterékhez, adna nekem a kis sógorasszony ebédet.

A biróné belátta, hogy nem fog ki az urán, hát nyugodtabban folytatta:

— Lássá, maga mindig szekálja az embert, hát had mondjam el az ujságot, majd azután beszéljen.

— Hallom, galambom, hallom, csak mondd.

— Azt hirdette a plébános ur a szószékről, hogy Nagyasszonykor primicia lesz, a mi falunkban. Hétfőn este jön meg a primiciás. Tudja mit? Ne szóljon senkinek, csak tanuljon be egy szép dikciót, aztán menjen ki elébe a faluvégre a kocsival, meg a legényekkel s csináljon szép fogadtatást. Ha ezt megteszi, talán még a püspök öszentése is megtudja s lesz becsület, no meg a mesterék megpukkannak mérgükben.

A jó birónénak persze csak az az utóbbi

volt főcélja, mert tulajdon hűgának, a Máriának, nem tudta megbocsátani, hogy Mariska lett belőle s ténsasszonynak hívják s Uram bocsá' még orgonálni is megtanult, mióta a mesterünk a felesége.

A biróné, akiben melleleg legyen mondva, van egy kis porció nagyravagyás, egy darabig hallgatott, míg az Annus türelmetlenül teste szavainak hatását.

Végre megszólalt:

— Hát aztán jól hallottad, galambom, amit a plébános ur hirdetett?

Ez a kérdés megint megbosszantotta az asszonyt.

— Azt gondolja — felelt csipősen — azt gondolja, mindenki úgy hall, mint maga, mikor a multkor egy órakor gyűtt meg éjfélt után s ráfogta, hogy a bakter elfeledte a nullát hozzákiáltani.

— Ne pattogj szentem, mondá a biró — akkor is azért hagyta el a biró a nullát, mert megijedt tőled, mikor utánam jöttél. Hanem, hallod, mondás valamit, nem is mesterék végett, hanem a becsület, a becsület! Meg talán a főbiró ur is megdicsér. Hm, csak olyan fene közel-ne volna. Ma vasárnap, holnap hétfő, tyü, hiszen akkor már holnap kellenc. Node se baj, meglesz, meglepjük a világot s talán még az ujság is meghozza.

— Hanem én is részt kívánok ám, ne feledje, hogy én juttattam eszébe — örvendezett az asszony.

— Hanem Annus, neked jobb volna holnap estig itthon maradnod.

kétes alakokkal, akik éppen úgy jártak-keltek faluról-falura, mint akár a követválasztások előtt.

Vajjon gondolkodott-e felőle valaki az érdekelték közül, hogy azok másban nem is utazhatnak, mint a munkások jogosan vagy jogtalanul hangoztatott „nyomorának enyhítésében“?

Bizony nem gondolt rá senki. Mert ha gondolt volna rá csak egy is, hát legalább az az egy el lett volna készülve a sztrájkra. De nem volt elkészülve rá senki. Most talán már észre tértek gazdáink. De bizonyos, hogy észre tértek a munkások is, látják, hogy meg lehet csinálni olyan sztrájkot, amely siralom völgyévé változtathatja sokat szenvedett s amugy is elszegényedett országunkat. Ma a munkásmozgalom célja: megmutatni, hogy egyesült erővel mennyi kért tudnak csinálni, ha t. i. nem az ő akaratuk szerint mozog a világ kereke.

Nem törődnek ők vele, hogy igazuk van-e? Nem is akarják belátni, hogy lehetetlenséget kívánnak, amidőn mintegy felét akarják a termésnek az aratási munkáért magáért. Mert csináltak néhol oly föltételeket, hogy valóban felesek lettek a gazdával, ha az kényszerűségből megadta.

„Amit nem kívánsz magadnak, ne kívánd embertársadnak“ mondja az Irás. Nem jóindulatu a munkásság tulkövetelése. Nem teljesítheti azt az a gazda, akinek a mai fölcsigázott árak szerint annyi tömérdek pénze fekszik a földben, aki fizeti annak terhes adóit, sallangjait, akire annyi közteher nehezedik s aki azonkívül törizuzza magát, hogy vagyonának, testi-lelki munkájának szerény kamatát láthassa.

Azt hiszszük, az ezen évi aratásnál tapasztalt hallatlan és embertelen zsarolások észre térítették a gazdákat, hatóságokat egyaránt. Mert ha voltak is itt-ott jogosult követelések, bizony több volt a zsarolási kísérlet, ami már rendezett viszonyok kell, hogy lehetetlenné legyen téve a jövőben. Mert, ha

áll is az, hogy mindenki maga szabhatja meg a munkájának díját, ha nem adják meg, akkor nem végzi a kívánt munkát. De annak is kell állania, hogy ha egyszer meg van az alku, akkor azon ne lehessen változtatni. Ne siessen senki már újévkor a részesség után, hanem várjon a gabona kifejlődésére, amikor nem vakon megy már a vállalatba.

Igaz, hogy Péter-Pál napján is eshetik baj a buzában, de az már közös baj a gazdával. S éppen ezért gondoskodott a törvény arról, hogy vagylagos legyen a szerződés, vagyis a munkás a magáét minden körülmények között megkapja; de pénzt csak azt, amit szerződésileg kikötöttek.

Meg vagyunk győződve, fájdalom, hogy amit most irunk, szintén csak a pusztában elhangzó szó lesz. Jobban hallgatnak ma már félvezetett munkásaink az rajtuk előző zavarnokokra.

De ne legyen elhangzó szó a gazdákra, akik nem jól tennék, ha a jövő évi aratást is oly összetett kezekkel várnák, mint várták az ideit.

Csodálatos volt a gazdáknak ez évi tájékoztatatlansága — mondhatnánk — gyámoltatlansága. Jogosult álláspontjaiknál sem tömörültek, nem törődött egyik a másikával, egyik a másik bajával. Így történt, hogy ugyanazon viszonyok mellett, különfénelkülönfélebb lett a sztrájk megoldása. Még csak hagyján, ha kisebb gazdáknál esett ez meg, akik resteltek érdeklődni a munkások kívánságainak jogosultsága s azok megoldása iránt másokéde ugyanaz tapasztalható a nagyobb birtokosoknál, akik intelligenciájuk, érdekeik révén érintkezhetek volna egymással, hogy egyöntetű lehetett volna az eljárás, a jogos sérelmek orvoslása. Sőt ugyanez a kapkodás volt tapasztalható a körülöttünk levő nagyobb uradalmaknál is, ahol ugy egyiknél, mint másikonál még az egy gazdához, egy felügyelet alá tartozó majorok sem tudtak egyöntetű eljárást alkalmazni hasonló körülmények között.

Azt várhattuk volna, hogy a várt sztrájk esetén nagyobb szerep fog jutni az aratógépeknek. De bizony nem jutott. Ahol beszerezték őket most vagy régebben, ott is keveset használták, sőt félre tették, nem bírták, vagy nem tudták kihasználni. Hát igaz, hogy a dült gabonában nehézkesebb vele a bánásmód, de úgy tudjuk, hogy ha kitanulják a fortélyát — mint minden gépnek — hát nem lehetetlen velük ilyenkor sem dolgozni.

Igy voltak apáink a cséplőgépekkel s más gépekkel is. Ma mégis milyen szépen engedelmeskednek azok a holt vas- és fadarabok a velük banni tudó egyéneknek.

Korántsem azt akarjuk mi mondókánkkal elérni, hogy jövőben már mindent aratógéppel vágjanak le gazdáink. Dehogy. Vágják csak emberi erővel ezután is a gabonát. Ez a legtermészetesebb, földünk népének legmegfelelőbb módja, így többnek jut a keresetből és hála Istennek, vagyunk annyian, hogy jut még emberi erő minden gabonának levágásához. De mondani, megértetni akarjuk azt, hogy „si vis pacem, para bellum.“ Biztosítsa magát mindenki lehetőleg a jogtalan követelések ellen.

Ujdonságok.

— Személyi hírek. Dr. Hám Antal, a piarista-rendnek kiváló és érdemes tagja, kolozsvári teológiai tanár és Elekes Vendel, esztergomegyházmegyei ujmisés áldozópap, községünk szülöttei az elmúlt héten körünkbe érkeztek, hogy a vakációt itthon tölthessék szeretett hozzátartozóik társaságában. — Kubasek József nem megy Soroksárra, mivel legutóbb a megyés püspök Ujpestre nevezte ki a Károlyi-kórházba lelkészévé és az ottani állami iskolák hitoktatójává. Mindszentre — mint mult számunkban is jeleztük — Hillenbrand Mór jön helyébe Soroksárról.

— Miért? Azt gondolja: kibeszélem? Van ám nekem is eszem, ha nem is vagyok Mariska ténsasszony.

Szó, ami szó, az egyszer csakugyan be fogta a száját az asszonyosság, pedig sohasem esett olyan nehezére, mint most. Azzal vigasztalta magát, hogy majd holnap annál többet beszélhet. Hát majd akkor, ha az újságba is beleteteti őket a primiciás. Akkor eszi majd Marit a méreg.

A bírónk, az meg még vasárnap össze szedte a legényeket, azok azt sem tudták, hova mennek, csak annyit, hogy koronát kapnak fejünkint. Hétfőn meg nekifeküdt s kiböngészett valamit régi vőfélykönyvéből. Az igaz, hogy nem igen passzolt, no de nem azért volt ő bíró, hogy a tisztelt vendégkoszorut meg ne tudja változtatni „tisztelt primiciás urra“, a párolgó tyukhuslevest meg „holdvilágos estere.“

Olyankor, mikor az ember lázasán készül valamire, nem igen szokott az orránál tovább látni s azt gondolja, mindennek úgy kell lenni, amint azt előre elképzeli.

Igy volt a mi bírónk is. Ő készült lázasan, a primiciás meg jöjjön akkor, amikor ő készen lesz s bandériummal kiáll a faluvégre. S mikor szürkülő este, már 7 óra jól elmúlt, a kertek alatt elindultak, szentül meg volt győződve, hogy mire ők odaérnek a fájdalmas szüz Máriához, addigra az új misés is ott lesz.

— Te Sándor meg Jóska — fordult suttogva a legények felé — mikor a fájdalmas Máriához már jó közel értek, ti majd álljatok mellém, aztán ha elvégzem a dikciót, éljenezetek. Aztán majd vezessétek a menetet az én házamba, addigra az Annus majd a zászlót is kitűzi.

Az egyházi már nyolcat harangozott, még akkor sem jelentkezett az új misés. A

legények már-már elvesztették türelmüket, midőn az ut fordulójánál, úgy száz lépésnyire a fájdalmas Máriától, egy sötét alak tűnt fel. Köpönyegének szárnyával a szél játszadozott, reverendájának suhogása vagy inkább csaitogása elhallatszott a küldöttséghez.

— Ez az — mondá a bíró — ha ideér, éljenezetek!

S az idegen oda is ért hamar. Harsogó éljen fogadta, majd a bíró elé állva, megkezdé a dikciót:

— Tisztelt vendégko . . . akarom mondani, tekintetes primiciás ur!

— Hihi, — hangzott vissza a sötétben — nem vagyom provinciás, csak koldulom a tojás.

A bíró folytatta:

— Menyasszony, vőlegény foglaljatok helyet, asztalra tettük már a jó tyukhuslevest.

— Á tikhus, jo partika, megennik, megennik — hangzik ismét az idegen szava.

— Ti pedig, vendégek, jöjjetek sorjába s nyuljatok fenéig a párolgó tálba.

— Bíró uram, mit beszél? — sugja oda neki a Sándor — hiszen ez a vőfélyvers.

— De a bíró nem ügyelt rá, csak fujta tovább.

— Egyetek, mig üresek lesznek a tálak, igyatok, amig a hordónk ki nem szárad!

— Éljen! — hangzott a vers után s mire a bíró észrevette a tévedést, addigra a primiciás ur már fölkapaszkodott a kocsira.

Eppen mikor a plébánia előtt mentek, akkor lépett ki a kapun a főúr, meg a mester.

— Éljen a primiciás! — kurjantott a bíró — s mire a plébános ur a cvikkerét az orrára igazította, addigra oda ért a menet a bíró háza elé.

— Mi volt ez? Ki éljen? — fordult a

főúr csodálkozva a mesterhez — ez, ha jól hallok, a bíró hangja volt.

— Én meg, ha jól látok, a kocsiban a bíró mellett a fráter Kukufát ült, a kapucinus kolduló barát.

— Na, ezt meg kell nézni — felelt a plébános — jöjjön csak velem a bíróhoz.

Mire odaértek, a jó Kukufát éppen indulni akart plébániájára.

— Na mi ez, mi történt? — kérdé a plébános ur a barátot, de helyette a bíró adta meg a feleletet, nem éppen hízogó nevekkel illetván élte párját.

A plébános ur mosolygott, olyan különösen, mint ahogyan csak ő tud s ettől a mosolygástól fél, remeg mindenki. Az a jó, hogy ilyenformán igen ritkán szokott mosolyogni.

— Látod, gyermekem, ha tegnap nem aludtad volna el a szent misét, — mondá a bírónak — akkor hallottad volna, hogy a primicia holnap a szomszéd faluban lesz s oda küldtelek benneteket, hogy áldást kapjatok.

S mikor a bírónéhoz fordult, aki csaknem a föld alá süllyedt szégyenében, még „erősebben“ mosolygott s csak emyit mondott:

— Na lelkem, tudta az Uristen, mit csinál, mikor téged nem teremtett ténsasszonynak.

A mesterünk csak rágta a szivarját, de nem szólt volna aranyért se.

S mikor hazafelé mentek, akkor még a fráter is megkapta a magáét, hogy olyan csendes békével türte ezt a „megtiszteltetést“.

— Na ja, moi Bozse — mormogta feleletképpen — én ugyizs mondta, hogy nem vágyum provinciás.

— Kirándulás. A mindszenti Polgári Kör a tagok és meghívott vendégek szórakoztatása céljából ma, vasárnap nagyon kedvesnek és mulatságosnak ígérkező zártkörű társas kirándulást rendez az ányási erdőbe. Mivel nyomtatott meghívók kibocsátva nem lettek, a kiránduló közönségnek ezuton hozzuk tudomására a szükséges tudnivalókat. Indulás délelőtt 10 órakor a fürdőháztól, kényelmes, lehetőleg fedett dereglyéken, zeneszó mellett. A délután kirándulókat 3 óráig 2 külön dereglye várja a kis révben. Takarodó esti 5 órakor, hasonlóképp dereglyéken. Részvételi díj nincs, ellenben a felmerülő csekély költségeket a kirándulók felnőtt tagjai közösen fedezik. A kirándulók vihetnek batyut, azonkívül bárki előjegyezhet a kör által kibocsátott ivéken hal- vagy marhapaprikás ebédre, amit kint főzet a kör vendéglőse. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás elhalasztatik, a megrendelt ebéd pedig mint vacsora lesz este 8 órakor a kör helyiségében elfogyasztva.

Kint az erdőben táborig vendéglő áll a kirándulók szolgálatára, lesz tánchely a táncolók részére és egész nap muzsikaszó. A kirándulásra kiválasztott hely kellő biztosítékot nyújt arra, hogy a szórakozás különböző nemeivel lehessen az időt estig kellemesen eltölteni. Ezen érdekes és mulatságosnak ígérkező kirándulásra felhívjuk a közönség figyelmét, miután vízi-járművek korlátozott számban a jelentkezéshez képest vannak rendelkezve, kívánatos, hogy a részt venni szándékozók az indulási időre pontosan megjelenjenek. Akik az időjárás eshetőségeitől mégis tartanak, megnyugtatóul szolgálhat, hogy a rendezőség fedett, kényelmes sátorral is gondoskodott, ugyancsak a délutáni kirándulókat a nagy és kis révnél dereglye fogja várni.

— Halálozás. Seres József, községi képviselő, a függetlenségi és 48-as körnek tanterithatatlán hű tagja és elnöke, általános tisztelt és becsült polgártársunk, e hó 5-én hosszas betegség után meghalt. Halálát gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése tegnap délután volt, nagy részvét mellett.

— Látogatás a gyümölcsfaiskolában. Mikor a múlt héten alispánunk a mindszenti révbéli állapotokat vizsgálta meg, községi biránk felhívta figyelmét a Gajda Lajos-féle gyümölcsfaiskolára, amelyet ez a templom alatti községi rétből bérelt területen létesített. Megelégedéssel látta alispán ur, hogy Mindszenten is akadt ember, aki az ilyen dolgok iránt fogékonysággal bír, de még nagyobb érdeklődéssel azt, hogy milyen ügyesen vezette Gajda faiskolájába a községi ártézi kutaknak a község által e célra átengedett víz fölöslegét. Öntözi a faiskolát egész terjedelmében, azonkívül pedig táplál egy kis halastavat, nem kis eredménnyel, mert mint mondja, a márciusban tóba tett félkilós harcsák ma éppen másfél kilót nyomnak. Ebből az alkalomból pendítette meg az alispán ur azt az üdvös eszmét, hogy ha Mindszenten akadnának vállalkozók öntözésre berendezett zöldségesek művelésére, mi sem volna könnyebb, mint e célból az állam támogatását kinyerni. Persze a községnek kellene e célra alkalmas területet átengedni a Kurca mellett, amelynek tápdus vize használnáték föl a vetemények öntözésére. Új rendszerű olcsó benzinmotorok segítségével emeltetnék tartányokba a vizet, ahonnan a kellő időben a területen szétosztatnék. Azt hisszük, hogyha megyénk ügybuzgó alispánja az ügynek élére állana, nem volna lehetetlen vállalkozókat találni, akik bele mennének a zöldség művelésébe. Mint látjuk, országszerte ez a leghálásabb neme a földművelésnek. De nem kis, hanem legalább ötven holdnyi területen, amely waggonszámra adhatná a zöldségek különböző neveit, amit aztán szál-

líthatnánk Budapest, Bécs, Berlin vagy bármely más nagy város vásárcsarnokába. Felhívjuk az eszmére az érdekeltek figyelmét. Ha a bánáti, pestvidéki svábokat jó módra bírja juttatni a zöldségtermelés 5—6 holdnak művelése által, lehetetlen, hogy Mindszenti kiscsajdái vagy munkásai között ne akadnának hasonló szorgalmu dolgozó emberek, akik kellő támogatás mellett ne igyekeznének jó módra szert tenni.

— Községi földek átengedése. A június 29-iki rendkívüli közgyűlésből kiküldött bizottság e hó 1-én már munkájához látott. Meghívta tárgyalásra e nap délelőttjére a község háza tanácstermébe azon horgolati és aranyosszéki birtokosokat, akik részben foglaltak már a község szomszédos földjéből, részben pedig akiknek a szomszédos földszalagokat kellő árban átengedné a község.

— Megkötött az egyezés az ugynevezett Mita-telkek tulajdonosaival, akik az eddig birtokosok községi telkeket négyszögölenként 20 fillérjével voltak hajlandók megváltani; a mentett Horgolatba szolgáló telkek tulajdonosaival, akik a Horgolatból kertjeikhez használandó részleteket négyszögölenként 40 fillérjével váltják meg. Az aranyosszéki érdekeltségből megjelent 13 birtokossal, akik a régebben földjeikhez foglalt területekért négyszögölenként 5 fillértől 20 fillérig ígértek. Az egyezés nem kötött meg az idő előrehaladottsága miatt, valamint azért mivel éppen fele az érdekelteknek nem jelent meg. A bizottság az elmaradottakat f. hó 8-ára hívta össze ismét. Reméljük, hogy ezuttal ezekkel is sikerülend az egyezés, ami ha tényleg válna, a községnek, valamint az érdekelteknek birtokai is, egészen rendezetten mennének át az ujonan szerkesztendő betétekbe. Elhatározottak egyúttal, hogy a Sebők Jánostól Szabó Istvánig terjedő telkek lábánál elterülő gödrök nem adatnak el, hanem visszatartatnak a netaláni csapadék vizek befogadására.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1906.

A közönség köréből.

E rovatban közölttekért az aláíró terhelő felelősség.

Általános aratósztrájk Mezői kerületében.

E cím alatt az Alkotmány napilap július 1-iki számában egy cikk jelent meg, mely elmondja, hogy „Csongrádmegye területén majdnem mindenütt, de főleg az ányási, mindszenti, levelényi, usztatói és mágocsi majorokban“ vonakodtak az aratók munkába állni.

A Szabad Szó azt írja erre válaszul, hogy hazudik és árulkodik a csuhás, a feketelelkű firkonc, mert a szegvári kerületben — sztrájk egyáltalán nem is volt. Egy betű sem igaz mindezen ostoba árulkodásból; a mindszenti csuhás nyilvánvalóan és gazul hazudik és így tovább, a Szabad Szó megszokott diszjunktív és diszkifejzései.

Nem sokat adunk mindezekre. De mégis, hogy a mindszenti papságot ne érje általánosságban a Szabad Szó hazug vádja és gyalázkodása, szükségesnek tartom kijelenteni, hogy a fentemlített és a Szabad Szó szerint „hazugságtól hemzsegő“ cikket én írtam. Tehát én lennék az, akit a Szabad Szó „feketelelkű firkonc“-nak nevez. De lásuk csak, ki hazudott? Én-e vagy a Szabad Szó? Itéljünk nyugodtan, higgadtan, őszintén. Most ne kutassuk, hogy jogos és igazságos volt-e az aratók bérmozgalma. Én csak azt

állítottam, hogy Mezői kerületében majdnem mindenütt sztrájk van. A Szabad Szó erre azt válaszolta, hogy sztrájk egyáltalán nem is volt! Melyikünk hazudott tehát? Én-e, vagy a Szabad Szó? Állításaimat most is fentartom, a Szabad Szó gyalázkodásait pedig visszautasítom. Állásom, becsületem és jóízlesem tiltják, hogy piszkos modorát kövessem. De konstatalom a következőket:

1) A legtöbb majorban hozzá se fogtak az aratáshoz, vagy hamarosan leterítették a kaszát. Hogy béremelést kaptak az aratók és így a bérmozgalom békésen, szenvedély nélkül folyt le, az nem Mezői vagy a Szabad Szó érdeme, de még a sztrájkolóké sem, hanem egyedül a gazdáké, akik a méltányosság álláspontjára helyezkedve belátták, hogy most nehéz az aratás és méltó a munkás a béremelésre.

2) Tary István főszolgabíró és Gyárfás Géza tb. főbíró napokon keresztül nem tettek egyebet, mint folyton utaztak. Mert rendet kellett csinálni Mágocson, Kiskirályszágon, Józsefszálláson, Derekegyházán, Szegváron az usztató-majorban, Levelényen stb.

3) Károlyi Imre gróf azt sürögnyözte az Alkotmánynak, hogy: nem a szegvári és mindszenti aratók sztrájkolnak a mágocsi uradalomban, hanem a békésmegeyiek. — Tehát mégis csak sztrájkoltak. Az mindegy, hogy hová valók a sztrájkolók. Vagy talán Károlyi Imre gróf hazudott?

Kérdelem tehát t. Szabad Szó, ki hazudott? Én-e, vagy kegyed? Amilyen az ember, úgy gondolkozik. A Szabad Szó hazudni szokott, tehát azt hiszi, hogy más is hazudik. Hazugságaira és gyalázkodásaira a jóindulatu, de féltrevezetett mindszenti nép érdekében itt kellett válaszolnom, mert e néppel bármikor, de a hazudozó Szabad Szóval soha nem állok szóba!

Mindszenti, 1906. júl. 7.

Csizmadia Gyula
hitoktató és káplán.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szivarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHE
YILDIZ VERGÉ

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papir- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyancsak a hozzávaló szivarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Szülőföld

a füzében (fél lánca) örök áron eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

! Gőzmalom megnyitás !

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a volt

gazdasági gőzmalmot

mely Mindszenten a vásártéren van, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően,

önműködőre
átalakítottuk

továbbá a malomberendezést egy kombinált kiörlő hengerszékkel szaporítottuk, — ennél fogva bármely hasonló malommal szemben, lisztek előállítására tekintetében

versenyképesek vagyunk

Gyors és lelkiismeretes kiszolgálásról a nagyérdemű közönséget eleve is biztosítjuk.

Lisztek, korpa és dara eladás kicsinyben és nagyban.

A cséplésre egy könnyebb fajta cséplőgarnitúrát állítunk.

A heremag-idényre a malom üzemével kapcsolatban herefejtőt állítunk fel a malom telepén.

Magunkat a mélyentisztelt örlető közönség szíves pártfogásába ajánlván a tulajdonosok nevében

Kasza Gusztáv.

Asztalos tanulóul

jó házból való fiú azonnal fölvetetik

HEVESY MENYHÉRT

épület- és butorasztalos üzletében.

Fényképező gépet

mielőtt venne, kérjen ajánlatot tőlem.

Elsőrangú fényképezési lemezek és vegyszerek állandóan raktáron

Horváth Antal, Mindszent

Téglaverők azonnali belépésre kerestetnek Csótó Nagy István fakereskedőhöz. Ugyanott két ácsitanonc is azonnal fölvetetik.

—5

CLAYTON & SHUTTLEWORTH®

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatunk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakészítők, jérgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kecsáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsekavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aozói-akék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Kerékpár-

alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárokhoz,

külső és belső gumikat, lámpákat, osengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, osészéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon, havi 12 és 16 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban gyári árban 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becserelelünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára

Budapest, VIII. ker., József-körút 41.

Fiókküzetek:

Baross-tér 4. és Budán II., Zsigmond-utca 9.

Nagy árjegyzék 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

32-80

Nyári mulató.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy ujonnan készített, acetilénnel világított

nyári kertemben

ma, vasárnap délután 5 órakor

a mindszenti első zenekar fog játszani.

Szolid és házias, melyen családjával bárki résztvehet.

Nyári szezonban minden vasárnap délután zene.

Jó konyháról és italokról gondoskodva lesz.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel

Goldner Ödön

vendéglős.

A mélyentisztelt fürdőző közönség figyelmét egyben föl hívom arra, hogy naponta a fürdőházhoz kijáró társaskocsimra már most úgy a fürdő-szezon tartamára, valamint havi bérlet-jegyek válthatók.

Tájékozással megjegyzem, hogy szezon-jegyeknél a bérösszeg sokkal olcsóbb.

5

Papíráruk, író- és rajzszerkek.

Könyvnyomdai és könyvkötészeti munkákat

elsőrangú kivitelben, jutányosan készít

HORVÁTH ANTAL CSONGRÁD-MINDSZENT